

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till en lag om ändring av lagen om ett positivt kreditupplysningsregister

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om ett positivt kreditupplysningsregister ändras. Syftet med propositionen är att göra de ändringar som behövs för utlämnande av kreditupplysningar ur registret till Statistikcentralen för forskar- och materialtjänsten. I lagen föreslås dessutom vissa brådskande tekniska lagändringar med syfte att säkerställa förutsättningarna för ett smidigt ibruktagande av det positiva kreditupplysningsregistret våren 2024.

Lagen avses träda i kraft den 1 april 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
3 Målsättning	5
4 Förslagen och deras konsekvenser	6
4.1 De viktigaste förslagen	6
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	6
5 Remissvar	7
6 Specialmotivering.....	10
7 Ikraftträdande	13
8 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	13
LAGFÖRSLAG.....	15
Lag om ändring av lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.....	15
BILAGA	17
PARALLELLTEXT	17
Lag om ändring av lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.....	17

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Det positiva kreditupplysningsregistret är ett register som förs av Inkomstregisterenheten vid Skatteförvaltningen. Bestämmelser om registret finns i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister (739/2022). I det positiva kreditupplysningsregistret samlar man uppgifter om fysiska personers krediter och inkomster och skapar således en aktuell bild av en persons kreditvärdighet och betalningsförmåga. Syftet med registret är att förebygga överskuldssättning genom att skapa ett bättre kunskapsunderlag för såväl enskild kreditgivning som uppföljning och övervakning av den finansiella stabiliteten och kreditmarknaden.

I lagen om ett positivt kreditupplysningsregister finns bestämmelser om registrets personuppgiftsansvarige, om de uppgifter som ska registreras i registret, om skyldigheten att anmäla uppgifter till registret, om utlämnande av uppgifter ur registret och om bevaringstiden för uppgifterna samt om tillsynen över att förpliktelseerna enligt lagen uppfylls.

I samband med beredningen av lagen om ett positivt kreditupplysningsregister framfördes i remissvaren kommentarer om registrets användningsändamål. I detta sammanhang lyftes frågan om att utvidga registrets användningsändamål till att omfatta vetenskaplig forskning fram. Enligt regeringens proposition om ett positivt kreditupplysningsregister (RP 22/2022 rd, s. 44) ansågs det redan under lagberedningen ändamålsenligt att möjliggöra utlämnande av uppgifter till Statistikcentralen för vetenskaplig forskning, men av tidtabellsskäl kunde användningsändamålet inte beaktas vid den fortsatta beredningen av propositionen. Enligt regeringspropositionen avsågs det bli fogat till registrets användningsändamål genom en separat lagändring.

Det tekniska genomförandet av det positiva kreditupplysningsregistret är igång och pågår till våren 2026. Avsikten är att registret ska tas i bruk den 1 april 2024 i fråga om konsumentkrediter.

1.2 Beredning

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag i samarbete mellan justitieministeriet och finansministeriet, i samråd med Inkomstregisterenheten vid Skatteförvaltningen och Statistikcentralen. Utkastet till regeringsproposition var på remiss den 16 oktober–10 november 2023. Yttranden om utkastet och övriga beredningsdokument som gäller projektet finns på justitieministeriets webbplats och på statsrådets webbplats under numret [OM057:00/2023](#).

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Statistikcentralens rätt att få uppgifter och uppgiften att producera en forskar- och materialtjänst

Statistikcentralen har med stöd av statistiklagen (280/2004) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program (nedan *EU:s statistikförordning*)

omfattande rätt att få uppgifter av statliga myndigheter för framställning av statistik. I artikel 17a i EU:s statistikförordning föreskrivs det om statistikmyndighetens rätt att få uppgifter ur register som hör till det egna offentliga administrativa systemet. För att minska uppgiftslämnarbördan har de nationella statistikbyråerna, NSI (i Finland Statistikcentralen) utan dröjsmål och avgiftsfritt tillgång till och rätt att använda alla administrativa register samt rätt att integrera dessa administrativa register i statistiken i den omfattning som behövs för att utveckla, framställa och sprida den europeiska statistik som anges i programmet för europeisk statistik.

Statistiklagens 15 § innehåller en bestämmelse om insamling av personuppgifter, enligt vilken statliga myndigheter trots sekretessbestämmelserna är skyldiga att lämna Statistikcentralen de personuppgifter som anges i paragrafen och som är nödvändiga för framställningen av statistik. De kategorier av personuppgifter som omfattas av uppgiftsskyldigheten räknas upp i detalj i bestämmelsen. Dessutom innehåller bestämmelsen en begränsning som gäller insamling av känsliga personuppgifter. I samband med införandet av ett positivt kreditupplysningsregister kompletterades de kategorier av personuppgifter enligt 15 § 1 mom. som omfattas av statens skyldighet att lämna uppgifter genom att till momentets 3 punkt foga uppgifter om betalningar och skulder genom en lag (146/2023) som trädde i kraft den 1 mars 2023.

Enligt 2 a § i lagen om statistikcentralen (48/1992) har Statistikcentralen till uppgift att producera en forskar- och materialtjänst vars syfte är att främja vetenskaplig forskning och framställning av utredningar som beskriver samhällsförhållandena. Statistikcentralen kan enligt 2 b § ta emot, sammanställa och förvara sådana uppgifter för forskar- och materialtjänsten som är nödvändiga för bildande av färdigmaterial och som lämnas ut för vetenskapliga forskningsändamål eller för statistiska utredningar som beskriver samhällsförhållanden. Statistikcentralen kan bilda färdigmaterial av uppgifter som den samlat in för statistiska ändamål enligt statistiklagen och av uppgifter som centralen tagit emot för forskar- och materialtjänsten.

Med stöd av 13 § i statistiklagen kan Statistikcentralen lämna ut sekretessbelagda uppgifter som den fått för statistiska ändamål endast på de grunder som anges i statistiklagen eller i någon annan lag som särskilt gäller statens statistikväsen eller med uttryckligt samtycke av den som uppgifterna gäller. Uppgifter som erhållits för statistiska ändamål får lämnas ut bl.a. för vetenskaplig forskning och statistiska utredningar som beskriver samhällsförhållanden. Enligt den regeringsproposition som gäller bestämmelsen ska det, om det vid utlämnande av uppgifter som samlats in för statistiska ändamål är fråga om behandling av personuppgifter, också finnas en i lag angiven grund för behandling av personuppgifter (RP 154/2012 rd, s. 35).

Via forskar- och materialtjänsten kan Statistikcentralen för vetenskaplig forskning eller statistiska utredningar som beskriver samhällsförhållanden lämna ut uppgifter som samlats in för statistiska ändamål eller som tagits emot för forskar- och materialtjänsten. För att Statistikcentralen ska kunna lämna ut också andra uppgifter än sådana som samlats in för statistikföringsändamål för vetenskaplig forskning och utredningar av samhällsförhållanden förutsätts det att Statistikcentralen har tagit emot uppgifterna för produktion av forskar- och materialtjänsten.

Även om Statistikcentralen direkt med stöd av den lagstiftning som gäller den har en omfattande rätt att få uppgifter, har det i samband med beredningen av lagen om ett positivt kreditupplysningsregister ansetts nödvändigt att föreskriva separat om att uppgifter också får lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret för statistikföringsändamål. Bestämmelsen om utlämnande av uppgifter har motiverats med att uppgifter lämnas ut ur registret endast för de ändamål som det uttryckligen föreskrivs om i lagen (RP 22/2022 rd, s. 81). Det är fortfarande motiverat att i lagen behålla uttryckliga bestämmelser om utlämnande av uppgifter i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister, eftersom det föreskrivs att uppgifterna i registret är

sekretessbelagda och avsikten är att det i lagen ska föreskrivas uttömmande om de användningsändamål för vilka uppgifterna i registret får lämnas ut.

2.2 Utlämnande av uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till Statistikcentralen

Med undantag för de anmälningsskyldigas namn och företags- och organisationsnummer eller utländska organisationsnummer är de uppgifter som registrerats i det positiva kreditupplysningsregistret sekretessbelagda enligt lagens 3 §. Sekretessbelagda uppgifter i det positiva kreditupplysningsregistret får lämnas ut endast för de ändamål som anges i den lag som gäller registret samt för vissa ändamål som anges i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan offentlighetslagen. På det positiva kreditupplysningsregistret tillämpas i övrigt offentlighetslagen.

I 24 § i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister föreskrivs det om Inkomstregisterenhetsens rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till de myndigheter som nämns i paragrafen. Enligt 24 § 2 mom. får Inkomstregisterenheten trots sekretessbestämmelserna även lämna ut uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till Statistikcentralen för statistikföring. Enligt regeringens proposition med förslag till lag om ett positivt kreditupplysningsregister kan Statistikcentralen på basis av de uppgifter som fås ur registret i enlighet med sina uppgifter sörja för att för allmänt bruk utarbeta statistik som beskriver samhällsförhållandena och deras utveckling (RP 22/2022, s. 81).

Avsikten är att uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret ska lämnas ut till myndigheterna i starkt pseudonymiserad form, om det är tillräckligt med tanke på uppgifternas användningsändamål. Uppgifterna lämnas ut via ett tekniskt gränssnitt. Bestämmelser om utlämnande av uppgifter mellan myndigheter via tekniskt gränssnitt finns i lagen om informationshantering i den offentliga förvaltningen (906/2019). Statistikcentralen har dock enligt förarbetena till lagen alltid möjlighet att få uppgifterna så, att också de direkta identifieringsuppgifterna lämnas ut, så att det vid statistikföringen är möjligt att kombinera uppgifterna med annat statistiskt material (RP 22/2022, s. 81). Detta motiveringsuttalande kan skapa oklarhet om tillämpningen av kraven i 5 § i statistiklagen på de uppgifter som samlas in ur det positiva kreditupplysningsregistret. Dessutom tillämpas 5 § i statistiklagen utgående från dess ordalydelse i regel på insamling av uppgifter för framställning av statistik.

Den gällande lagen om ett positivt kreditupplysningsregister gör det möjligt att lämna ut uppgifter till Statistikcentralen endast för statistikföring. För att det ska vara möjligt att utnyttja uppgifterna i det positiva kreditupplysningsregistret via Statistikcentralen för forskar- och materialtjänsten, bör det föreskrivas separat i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister om detta användningsändamål för registeruppgifterna.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att göra det möjligt att lämna ut uppgifterna i det positiva kreditupplysningsregistret för Statistikcentralens forskar- och materialtjänst, så att uppgifterna kan utnyttjas bättre för vetenskaplig forskning och för statistiska utredningar av samhällsförhållanden. Dessutom är syftet med propositionen att säkerställa förutsättningarna för att det positiva kreditupplysningsregistret ska kunna tas i bruk och fungera smidigt enligt tidtabellen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I regeringens proposition föreslås det att 24 § i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister ändras i fråga om utlämnande av kreditupplysningar ur registret till Statistikcentralen för forskar- och materialtjänsten. I propositionen föreslås dessutom nödvändiga ändringar av teknisk natur som syftar till att säkerställa ett smidigt ibruktagande av registret i fråga om uppgifter om konsumentkrediter våren 2024.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Konsekvenser för myndigheterna

Den utvidgning av registrets användningsändamål som föreslås i propositionen utvidgar inte i någon betydande grad det informationsinnehåll som redan med stöd av den gällande lagen kan lämnas ut till Statistikcentralen för statistikföring. I och med utvidgningen kan Statistikcentralen till största delen använda samma uppgifter också för forskar- och materialtjänsten. Därtill lämnas en liten del av sådana registeruppgifter ut som Statistikcentralen inte behöver för statistiska ändamål, men som behövs för forskningsändamål. Uppgifterna kan utnyttjas för ändamål som gäller vetenskaplig forskning och statistiska utredningar av samhällsförhållanden i Statistikcentralens forskar- och materialtjänst, där det är fråga om Statistikcentralens avgiftsbelagda serviceverksamhet. Åtminstone en del av de kostnader som propositionen medför kan täckas med den kundfinansiering som fås för tjänsten. De övriga kostnadseffekter som propositionen eventuellt medför för Statistikcentralen ska täckas med befintliga anslag enligt rambesluten för statsfinanserna och enligt statsbudgeten.

De förslag som gäller de uppgifter som ska föras in i det positiva kreditupplysningsregistret, de uppgifter som ska lämnas ut till kreditgivare samt bevaringstiden för uppgifterna är av teknisk natur, och propositionen bedöms således inte till dessa delar ha några betydande konsekvenser för myndighetsverksamheten. Behovet av de föreslagna preciseringarna har upptäckts i samband med det tekniska utvecklandet av det register som hänför sig till verkställandet av lagen. De föreslagna ändringarna innebär inte några betydande ändringar i praxisen för behandling av personuppgifter vid Skatteförvaltningens Inkomstregisterenhet.

Samhälleliga konsekvenser

Forskning som stöder det samhälleliga beslutsfattandet utnyttjar allt mer data som uppkommer inom den offentliga förvaltningen och som i stor utsträckning används också i annan forsknings- och utredningsverksamhet och som också kombineras med andra data än myndighetsdata. Ett centralt syfte med det positiva kreditupplysningsregistret är att säkerställa ett tillräckligt brett och heltäckande kunskapsunderlag för de myndigheter som behöver informationen för att kunna sköta sina uppgifter i anslutning till tillsynen över och uppföljningen av stabiliteten på finansmarknaden och kreditmarknaden samt till stöd för beslutsfattandet. Utöver för dessa myndigheter behövs statistik och mer omfattande datamaterial till stöd för beslutsfattande samt planerings- och utredningsarbete också i annan myndighetsverksamhet, till exempel lagberedning. Den föreslagna lagändringen, med stöd av vilken Inkomstregisterenheten utöver för statistikföring kan lämna ut kreditupplysningar till Statistikcentralen för forskar- och materialtjänsten, förbättrar också myndigheternas möjligheter att få tillgång till och utnyttja mer omfattande färdiga datamaterial än för närvarande. Utöver för myndigheternas behov kan Statistikcentralens datamaterial utnyttjas för vetenskaplig forskning och produktion av statistiska utredningar av samhällsförhållanden samt för andra behov som forskarna har.

Uppföljningen av hushållens skuldsättningsutveckling har försvårats av att det tidigare funnits begränsad tillgång till data om konsumentkreditmarknaden utanför kreditinstituten. Utlämnande av uppgifter ur registret till Statistikcentralen för forskar- och materialtjänsten gör det möjligt att för dessa ändamål få tillgång till mer högklassig och heltäckande information än tidigare om utvecklingen av kreditmarknaden och skuldsättningen. För att kunna beakta aspekter som hänför sig till skyddet för privatlivet och personuppgifter i samband med behandlingen av kreditupplysningar är det ändamålsenligt att tillgodose forskarnas behov av datamaterial centraliserat med uppdaterat material, utan obefogat dröjsmål och i en informationssäker behandlingsmiljö. Att användningen av kreditupplysningar för forskning och utredningar organiseras via Statistikcentralens forskar- och materialtjänst säkerställer även servicen för de som utför forskning och utredningar på ett så jämnt sätt som möjligt.

Konsekvenser för skyddet av personuppgifter

Den föreslagna ändringen, som gör det möjligt att lämna ut kreditupplysningar till Statistikcentralen för forskar- och materialtjänsten, inverkar på skyddet för privatlivet och personuppgifter. Ändringarna innebär en mer omfattande behandling av personuppgifter som möjliggör identifiering av fysiska personer än i den gällande lagen. Statistikcentralen har dock redan nu rätt omfattande rättigheter att få och behandla sekretessbelagda uppgifter som innehas av en annan myndighet. De uppgifter som kan lämnas ut med stöd av den föreslagna lagändringen är i stor utsträckning desamma som de uppgifter som lämnas ut ur registret för statistikföring. Det nya användningsändamålet tillåter i praktiken en mer omfattande samkörning av uppgifterna. Genom den föreslagna hänvisningsbestämmelsen till statistiklagen säkerställs det dock att identifieringsuppgifter samlas in endast när det är nödvändigt för att kombinera datamaterial eller producera statistik. Dessutom ska utlämnandet av uppgifter också i övrigt vara bundet till att uppgifterna är nödvändiga för användningsändamålet i fråga.

Med tanke på skyddet för privatlivet och personuppgifter är konsekvenserna mer begränsade än i en sådan lösning där det i större utsträckning skulle vara möjligt att lämna ut kreditupplysningar för forsknings- och utredningsändamål direkt från den personuppgiftsansvarige till forskningsenheten eller forskaren. Genomförandet av dataskyddet stöds av ett informationssäkert distansanvändningssystem där forskarna kan behandla Statistikcentralens data på ett skyddat sätt och ta ut utskrifter ur systemet efter att Statistikcentralen har säkerställt att utskrifterna inte innehåller uppgifter som avslöjar statistiska objekt. Distansanvändningssystemet är Statistikcentralens primära kanal för tillhandahållandet av material för forsknings- och utredningsändamål.

5 Remissvar

Utkastet till regeringens proposition publicerades den 16 oktober 2023 i utlåntandetjänsten, där det var ute på remiss till och med den 10 november 2023. Remissyttranden lämnades av: Regionförvaltningsverket i Södra Finland, Finanssiala ry, Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket, Verket för finansiell stabilitet, Finlands Bank, Intrum Oy, dataombudsmannens byrå, Garantistiftelsen sr, Statistikcentralen, finansministeriet och Skatteförvaltningen.

Remissinstanserna förhöll sig positiva till de ändringar i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister som föreslås i propositionsutkastet och understödde målen för ändringsförslagen. Vissa remissinstanser ansåg att de förslag som varit på remiss och motiveringarna till dem bör ses över. En del av remissinstanserna lyfte fram omständigheter i fråga om vilka lagen om ett positivt kreditupplysningsregister bör preciseras eller ändras till övriga delar.

Utlämnande av kreditupplysningar till Statistikcentralen för forskar- och materialtjänsten

I propositionsutkastet som var ute på remiss föreslogs det att 24 § 2 mom. i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister ändras i fråga om utlämnande av kreditupplysningar ur registret till Statistikcentralen för vetenskaplig forskning och statistiska utredningar av samhällsförhållanden. En justering av detta ändringsförslag ansågs motiverad enligt yttrandena från dataombudsmannens byrå, Statistikcentralen och Skatteförvaltningen.

Statistikcentralen föreslog i sitt yttrande att det i ändringsförslaget i stället för till vetenskaplig forskning och statistiska utredningar som beskriver samhällsförhållandena hänvisas till den forskar- och materialtjänst som avses i lagen om statistikcentralen. Även Skatteförvaltningen fäste i sitt yttrande uppmärksamhet vid behovet att göra den föreslagna bestämmelsen mer enhetlig med den lagstiftning som tillämpas på Statistikcentralens verksamhet, såsom bestämmelserna om forskar- och materialtjänsten.

I yttrandena från dataombudsmannens byrå och Skatteförvaltningen fästes uppmärksamhet vid att när användningsändamålen för uppgifterna i det positiva kreditupplysningsregistret utvidgas på det sätt som föreslås är det viktigt att begränsa det informationsinnehåll som lämnas ut till endast nödvändiga eller behövliga uppgifter i enlighet med grundlagsutskottets utlåtandepraxis. I yttrandet från dataombudsmannens byrå ansågs det dessutom viktigt att säkerställa att de registrerades rättigheter och intressen skyddas genom lämpliga skyddsåtgärder, och i fråga om detta hänvisades det i yttrandet särskilt till omständigheter som gäller transparens i behandlingen av personuppgifter.

På basis av remissvaren ovan har innehållet i det föreslagna 24 § 2 mom. preciserats för att vara enhetligt med den lagstiftning som tillämpas på Statistikcentralens verksamhet. I momentet hänvisas det till den forskar- och materialtjänst som avses i lagen om statistikcentralen. För att de uppgifter som lämnas ut ska kunna avgränsas på ett ändamålsenligt sätt har till momentet fogats nödvändighetskriteriet enligt grundlagsutskottets utlåtandepraxis samt en hänvisning till 5 § i statistiklagen, där det föreskrivs om förutsättningarna för behandling av uppgifter som samlas in för framställning av statistik. Motiveringen till förslaget har setts över med anledning av ovannämnda ändringar.

Uppgifter om fysiska personer

Skatteförvaltningen fäste i sitt yttrande uppmärksamhet vid förslaget till 4 §, genom vilket den begränsning av anmälningsskyldigheten slopas enligt vilken anmälningsskyldigheten bestäms utifrån situationen vid den tidpunkt då krediten beviljades. Skatteförvaltningen understödde förslaget, men föreslog att motiveringen till ändringsförslaget preciseras. Enligt Skatteförvaltningen ska det i motiveringen också anges på vilka grunder anmälningsskyldighetens begynnelsepunkt bestäms i situationer där en person med finsk personbeteckning först stadigvarande bor utomlands, men senare flyttar från utlandet till Finland medan kreditförhållandet varar. Förslagets specialmotivering har inte kompletterats till denna del. En del av de krediter som beviljats under tiden för boende utomlands kan också från början anmälas till registret med stöd av paragrafens andra mening. I en del fall kan anmälningsskyldigheten uppkomma när kreditgivaren får kännedom om att bostadsorten har ändrats. Alla krediter som beviljats utomlands omfattas dock inte nödvändigtvis av den lagstadgade anmälningsskyldigheten. Möjliga brister i registrets täckning har beaktats i motiveringen till ändringen av 4 §.

Enligt Skatteförvaltningen upphör anmälningsskyldigheten i fortsättningen när en persons bostadsort ändras till utlandet, men krediter kan fortfarande i de flesta fall anmälas i enlighet

med momentets andra mening, dvs. för de fysiska personer som inte är bosatta i Finland, om de har haft finsk personbeteckning och inkomster från Finland eller något annat särskilt band till Finland när krediten beviljades. Skatteförvaltningen ansåg däremot att det i situationer där anmälningsskyldigheten har börjat först efter den tidpunkt då krediten beviljades inte finns någon bestämmelse som berättigar till förlängning av anmälan under den tid då en person tillfälligt bosätter sig utomlands. Enligt Skatteförvaltningen innebär detta att de krediter som omfattas av anmälningsskyldigheten i någon mån blir mer splittrade. Om avsikten är att den kreditspecifika anmälningsskyldigheten i alla situationer ska fortsätta oavbrutet under kreditens hela livscykel ända tills krediten verkligen upphör, ska det enligt Skatteförvaltningen föreskrivas särskilt om detta.

De omständigheter som Skatteförvaltningen lyft fram hänför sig i stor utsträckning till en bestämmelse i paragrafen som inte föreslås bli ändrad. Syftet med lagändringen är att säkerställa att krediter till personer bosatta i Finland registreras också i de fall då personen får en finsk personbeteckning efter att krediten beviljats. Det anses inte ändamålsenligt att göra mer omfattande ändringar än i det förslag som var på remiss eller att komplettera motiveringen till de gällande bestämmelserna.

Identifierings- och kontaktuppgifter för fysiska personer

Dataombudsmannens byrå fäste i sitt yttrande uppmärksamhet vid det ändringsförslag med vilket uppgifter om den registrerades exakta bostadsort registreras i det positiva kreditupplysningsregistret endast för utövande av den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen och för kontakter med den registrerade. Enligt yttrandet uppstår frågan, när det gäller utvidgningen av informationsinnehållet i fråga, om också mängden uppgifter som lämnas ut ur registret samtidigt ökar. Enligt dataombudsmannens byrå bör man för utvidgningen i fråga bedöma om det är nödvändigt att lämna ut uppgifter till mottagarna av uppgifterna samt vid behov systematiskt bedöma mottagarnas behov av dessa uppgifter i regeringspropositionen.

Utifrån dataombudsmannens yttrande har specialmotiveringen till ändringsförslaget kompletterats så att det konstateras att uppgifterna i fråga inte lämnas vidare från registret till myndigheter och kreditgivare för de ändamål som anges i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister. Det behov som lyfts fram i Finlands Banks yttrande gällande att behandla uppgifter om gäldenärens bostadsort som en del av uppgifterna om gäldenärens demografiska och socioekonomiska ställning kan inte bedömas i detta sammanhang.

Utlämnande av uppgifter om avslutad amorteringsfri period till kreditgivare

Finanssiala ry föreslog i sitt yttrande att man vid den fortsatta beredningen slopar det ändringsförslag enligt vilket uppgifter om avslutade amorteringsfria perioder inte längre ska lämnas ut till kreditgivarna för bedömning av kreditvärdigheten. Finanssiala ry anser, avvikande från motiveringen till propositionen, att också uppgifter om avslutade amorteringsfria perioder kan vara av betydelse vid bedömningen av kreditvärdigheten, även om inte alla kreditgivare ger dem samma vikt. Den amorteringsfria perioden kan ha samband inte bara med en temporär minskning av kundens inkomster, utan också med större svårigheter i hanteringen av den egna ekonomin. Därför kan uppgiften om att den amorteringsfria perioden avslutats vara ett incitament för att närmare utreda kundens ekonomiska situation. Enligt Finanssiala ry kan bestämmelsen kvarstå oförändrad.

I propositionen har man hållit fast vid det förslag till ändring som var på remiss, eftersom det inte har ansetts vara tillräckligt klart hur viktiga uppgifterna om avslutade amorteringsfria perioder är vid bedömningen av kreditvärdigheten. Ändringsförslaget är nödvändigt, eftersom

det i samband med utvecklingen av registret har framkommit att uppgifterna i fråga inte har ett klart användningsändamål.

Övriga ändringsförslag som kommit fram under remissbehandlingen

Finanssiala ry föreslog i sitt yttrande en ändring som gör det möjligt för kreditgivarna att få tillgång till uppgifterna i det positiva kreditupplysningsregistret också för att fullgöra de skyldigheter som följer av andra bestämmelser i situationer där gäldenären har betalningssvårigheter. Finanssiala ry ansåg dessutom att de krediter som syns i registerutdraget bör särskiljas noggrannare än för närvarande, så att kreditgivaren i registerutdraget ska kunna se, åtskilda från övriga krediter, de krediter som kreditgivaren själv beviljat och de krediter som kreditgivare som hör till samma företagsgrupp som kreditgivaren beviljat.

Finansinspektionens och Finlands Banks yttranden lyfte fram behovet av att genom en bestämmelse i lagen möjliggöra ömsesidig behandling och eventuellt utlämnande av kreditupplysningar som lämnats ut ur registret mellan Finansinspektionen och Finlands Bank i fråga om de uppgifter som är nödvändiga för båda myndigheterna. Dessutom föreslog dessa instanser flera utvidgningar av informationsinnehållet i det positiva kreditupplysningsregistret i fråga om gäldenärer, krediter och uppgifter om säkerheter för krediter. Dessutom föreslog Finansinspektionen i sitt yttrande en lagändring om utvidgning av rapporteringsskyldiga.

Intrum Oy föreslog i sitt yttrande att 7 § om basuppgifter om krediter preciseras för att mer heltäckande beakta situationer som gäller överföring av fordringar. Verket för finansiell stabilitet föreslog att det ska bedömas om Statistikcentralen bör ha möjlighet att lämna ut uppgifter direkt till myndigheter för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter, också när det är fråga om beslutsfattande och utövning av offentlig makt.

Av tidtabellsskäl är det inte möjligt att beakta de förslag till lagändringar som kommit fram under remissbehandlingen i denna proposition. När det gäller de föreslagna ändringarna är det nödvändigt att försäkra sig om att de inte påverkar tidtabellen för genomförandet av det utvecklingsarbete som hänför sig till inrättandet av registret. Andra utvecklingsbehov som hänför sig till informationsinnehållet i och användningen av registret ska vid behov bedömas i ett separat utredningsprojekt eller i andra lagstiftningsprojekt.

6 Specialmotivering

Lagen om ett positivt kreditupplysningsregister

4 §. Uppgifter om fysiska personer. I paragrafens första mening, enligt vilken uppgifter ska anmälas till registret endast om sådana personer som vid beviljandet av krediten är bosatta i Finland och har finsk personbeteckning, stryks den begränsning som gäller tidpunkten för beviljande av krediten. I samband med beredningen av ibruktagandet av registret har det framkommit att bankerna beviljar vissa krediter till personer som håller på att stadigvarande bosätta sig i Finland och som vid beviljandet av krediten ännu inte har en finsk personbeteckning, men som får en sådan en kort tid efter det att krediten beviljats. En typisk sådan situation kan föreligga t.ex. i ett partnerskap där den ena parten är en utlänning som just har flyttat till Finland och som inte har hunnit få en finsk personbeteckning innan krediten beviljas. I en sådan situation kan det inte anses ändamålsenligt att krediter som beviljats personen i fråga helt kan saknas i registret för den tid personen ännu inte har haft en finsk personbeteckning, men varit stadigvarande bosatt i Finland. Detta kan leda till att uppgifterna i registret är bristfälliga i fråga om krediter som sådana personer får när de är bosatta i Finland. Dessutom är det i praktiken mycket utmanande, om inte rentav omöjligt, för kreditgivarna att

datatekniskt förhindra att uppgifter om sådana krediter överförs till det positiva kreditupplysningsregistret efter det att personen har fått en finsk personbeteckning som registrerats i kreditgivarens system.

I fråga om gäldenärer som flyttat till Finland från utlandet ger informationsinnehållet i det positiva kreditupplysningsregistret å andra sidan inte nödvändigtvis alltid en heltäckande bild av personens alla krediter, om de har beviljats i en annan stat.

Den anmälningsskyldighet som föreskrivs i paragrafens första mening utvidgas så att uppgifter ska anmälas till registret om alla fysiska personer som är bosatta i Finland och har en finsk personbeteckning. Om en person som är bosatt i Finland får en finsk personbeteckning först efter det att krediten beviljats, uppkommer anmälningsskyldigheten i fråga om sådana krediter när den finska personbeteckningen har beviljats personen i fråga och kreditgivaren har fått kännedom om den.

5 §. Identifierings- och kontaktuppgifter för fysiska personer. Till 2 mom. fogas en bestämmelse om att i det positiva kreditupplysningsregistret utöver de uppgifter som avses i 13 § 1 mom. 1, 2, 16 och 20–22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009), och som nämns i gällande lag, registreras också de uppgifter som avses i 3 punkten i det momentet om en fysisk persons hemkommun och bostad där, om personens tillfälliga bostad samt sådana uppgifter om fastigheter, byggnader och lägenheter som specificerar personens hemkommun och bostad där.

Skatteförvaltningens Inkomstregisterenhet, som är personuppgiftsansvarig, behöver uppgifterna i fråga för skötseln av uppgifter i anslutning till registerföringen. Uppgifterna behövs till exempel när den registrerade utövar sin rätt enligt artikel 15 i dataskyddsförordningen att få tillgång till personuppgifter som gäller honom eller henne samt till eventuell kontakt med den registrerade för att säkerställa att posten sänds till en fysisk persons korrekta och gällande adress. I fråga om inkomstregistret ingår en motsvarande bestämmelse i 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018), som momentet efter det tillägg som föreslås i paragrafen innehållsmässigt motsvarar. Då kan Inkomstregisterenheten organisera kundkontakter i anslutning till både inkomstregistret och det positiva kreditupplysningsregistret genom enhetliga förfaranden, vilket stöder och underlättar också utövandet av den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen. De uppgifter som avses i 13 § 1 mom. 3 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ska inte lämnas vidare från registret till myndigheter eller kreditgivare för de ändamål som anges i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.

22 §. Uppgifter som lämnas till kreditgivare. Det föreslås att 2 mom. 10 punkten begränsas så att i fråga om amorteringsfria perioder lämnas uppgifter ut till kreditgivarna endast om pågående amorteringsfria perioder och amorteringsfria perioder som infaller i framtiden. Enligt den gällande lagen lämnas uppgifter ut också om redan avslutade amorteringsfria perioder, om högst ett år har förflutit sedan perioden tog slut. I samband med beredningen av införandet av registret har det framkommit att kreditgivarna inte behöver uppgifter om redan avslutade amorteringsfria perioder som hänför sig till det förflutna vid bedömningen av konsumentens kreditvärdighet, och att sådana uppgifter således inte har något klart användningsändamål för kreditgivarna. Därför preciseras punkten så att uppgifter om avslutade amorteringsfria perioder inte lämnas ut som onödiga. Samtidigt är ändringen förenlig med principen om minimering av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen.

24 §. Utlämnande av uppgifter till vissa myndigheter. Det föreslås att 2 mom. ändras så att Inkomstregisterenheten i fortsättningen trots sekretessbestämmelserna får lämna ut uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till Statistikcentralen förutom för statistikföringsändamål också för den forskar- och materialtjänst som avses i 2 a § i lagen om statistikcentralen (48/1992). På förutsättningarna för Statistikcentralens tillgång till information tillämpas allmänt bestämmelserna i statistiklagen. Det föreslås dock att det till momentet fogas en materiell hänvisningsbestämmelse enligt vilken 5 § i statistiklagen i övrigt ska iakttas vid insamlingen av uppgifter till Statistikcentralen. Utgångspunkten är att det föreskrivs om uppgifter som samlas in för sammanställning av statistik i 5 § i statistiklagen. Om det inte hänvisas till lagen när det gäller uppgifter som samlas in för forskar- och materialtjänsten från det positiva kreditupplysningsregistret kan tillämpningen av den vara oklar. Genom en materiell hänvisning säkerställs det dessutom att identifieringsuppgifter samlas in i samband med de uppgifter som samlas in ur det positiva kreditupplysningsregistret endast om det är nödvändigt för ändamålet i fråga. Eftersom det inte är möjligt att exakt specificera de uppgifter som lämnas ut, är Inkomstregisterenhetens rätt att lämna ut uppgifter till Statistikcentralen samtidigt bunden till uppgifternas nödvändighet, även om kravet på nödvändighet i sig också följer av 5 § i statistiklagen och i fråga om personuppgifter också av 15 §.

Med stöd av bestämmelsen får Statistikcentralen ur det positiva kreditupplysningsregistret för den forskar- och materialtjänst som centralen upprätthåller sådana uppgifter som är nödvändiga för att skapa det färdigmaterial som produceras i tjänsten och som lämnas ut till olika organisationer för dessa ändamål. Statistikcentralen kan bilda färdigmaterial av uppgifter som samlats in för statistiska ändamål och av uppgifter som tagits emot för forskar- och materialtjänsten. Forskar- och materialtjänsten är avsedd att främja den vetenskapliga forskning och produktion av statistiska utredningar av samhällsförhållandena som görs vid universitet, högskolor, yrkeshögskolor, forskningsinstitut och tankesmedjor samt att tillgodose behovet av datamaterial hos forskare som är verksamma i andra organisationer som bedriver forskning.

Eftersom sekretessbelagda uppgifter lämnas ut ur registret endast för de uttryckliga ändamål som anges i lagen, ska bestämmelser om Statistikcentralens rätt att få uppgifter finnas i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister. Uppgifterna lämnas ut till Statistikcentralen via ett tekniskt gränssnitt. Eftersom bestämmelser om informationsöverföring mellan myndigheter via tekniska gränssnitt finns i informationshanteringslagen (speciellt i 22 §), finns det inga särskilda bestämmelser om detta i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister. De uppgifter som lämnas ut till Statistikcentralen ska från fall till fall också innehålla direkta identifieringsuppgifter, så att uppgifterna kan samköras med annat material t.ex. när färdigmaterial bildas.

I den föreslagna bestämmelsen används det nationella handlingsutrymme som ges i den allmänna dataskyddsförordningen. Enligt regeringens proposition med förslag till lag om ett positivt kreditupplysningsregister ska användningen av det nationella handlingsutrymme grunda sig på artikel 6.3 i dataskyddsförordningen. Den primära rättsliga grunden för behandling av personuppgifter i samband med ett positivt kreditupplysningsregister är i fråga om Inkomstregisterenheten artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen enligt vilken den registrerades rättigheter bestäms. Behandlingen kan dock samtidigt också anses vara förenad med utförande av en uppgift av allmänt intresse eller med utövning av offentlig makt som avses i led e (se RP 22/2022 rd s. 15-16). När uppgifter lämnas ut till Statistikcentralen för forsknings- och utredningsändamål grundar sig Statistikcentralens behandling av personuppgifter på artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen och 4 § 1 mom. 3 punkten i dataskyddslagen (1050/2018). I enlighet med artikel 5.1 b i den allmänna dataskyddsförordningen är Statistikcentralens föreslagna användningsändamål förenligt med registrets primära användningsändamål.

32 §. Bevaringstid för uppgifterna. Den tidsfrist för avförande av uppgifter ur registret som föreskrivs i *1 punkten* preciseras så att tiden för avförande av uppgifter om engångskrediter ur registret räknas från det att skyldigheten att betala krediten har upphört. Enligt den gällande lagen bestäms tiden för avförande av uppgifter ur registret endast på basis av att krediten har betalats i sin helhet. Att kreditavtalet upphör på grund av att krediten betalats ska också i och med ändringen anses vara den vanligaste grunden för beräkning av tiden för avförande av uppgifter ur registret. Ett kreditavtal kan dock upphöra också av någon annan orsak än att krediten har betalats i sin helhet, såsom preskription eller partiell efterskänkning. Detta har vid verkställigheten av lagen lett till oklarhet om hur punkten ska tolkas i en situation där krediten inte har betalats i sin helhet, men skyldigheten att betala krediten dock av någon annan orsak har upphört. Därför preciseras ordalydelsen i punkten så att den också omfattar situationer där skyldigheten att betala krediten har upphört av någon annan orsak än att krediten har betalats i sin helhet.

Den tidsfrist för avförande av uppgifter ur registret som föreskrivs i *2 punkten* preciseras så att tiden för avförande av uppgifter om fortlöpande krediter ur registret räknas från det att kreditavtalet har löpt ut och skyldigheten att betala krediten har upphört. Enligt den gällande lagen bestäms tiden för avförande av uppgifter ur registret endast på basis av att kreditavtalet har löpt ut. Vid fortlöpande kredit kan kreditavtalet dock löpa ut också utan att skyldigheten att betala krediten har upphört. Detta kan ske till exempel på grund av uppsägning av kredit till följd av dröjsmål med betalningen. Detta har lett till oklarhet vid verkställigheten av lagen om hur punkten ska tolkas i en situation där kreditavtalet i sig har löpt ut, men krediten fortfarande är obetald. Syftet med bestämmelsen har varit att tiden för avförande av uppgifter ur registret då ska räknas från det att kreditavtalet har löpt ut och skyldigheten att betala krediten dessutom har upphört, varför ordalydelsen i punkten preciseras så att den motsvarar dess ursprungliga syfte.

Den tidsfrist för avförande av uppgifter ur registret om att krediten sagts upp som anges i *4 punkten* preciseras på motsvarande sätt som i *1 punkten* av samma orsaker och på samma grunder.

7 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft den 1 april 2024.

8 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Förhållandet mellan lagen om ett positivt kreditupplysningsregister och grundlagen har bedömts i samband med att lagen stiftades och den regeringsproposition som gäller den har bedömts av grundlagsutskottet (RP 22/2022 rd – GrUU 28/2022 rd).

Grundlagsutskottet ansåg att de föreslagna bestämmelserna är betydelsefulla framför allt med avseende på skyddet för privatlivet och för personuppgifter i 10 § i grundlagen samt med avseende på EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. I artikel 7 i stadgan tryggas respekten för privatlivet och i artikel 8 vars och ens rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne (GrUU 28/2022 rd, stycke 2). Även om de uppgifter som ska införas i det positiva kreditupplysningsregistret enligt grundlagsutskottets uppfattning i princip inte är sådana känsliga uppgifter som avses i EU:s allmänna dataskyddsförordning, innebär behandlingen av personuppgifter i samband med det positiva kreditupplysningsregistret dock omfattande behandling av personuppgifter som kan ha betydande konsekvenser för den fysiska personen, med beaktande av att uppgifterna används vid bedömningen av personens kreditvärdighet och betalningsförmåga. Fysiska personers kreditupplysningar kan också i

omfattande utsträckning utlämnas till kreditgivare och för vissa myndigheters ändamål (GrUU 28/2022 rd, stycke 6). Grundlagsutskottet ansåg att den föreslagna regleringen speciellt med beaktande av de omständigheter kring skuldsättningsutvecklingen som nämns i propositionen uppfyller de krav på nödvändighet och proportionalitet som ställs när det gäller inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna (stycke 8).

Grundlagsutskottet har bedömt bestämmelserna om myndigheternas rätt att få och skyldighet att lämna ut information trots sekretess med avseende på skyddet för privatliv och personuppgifter i 10 § 1 mom. i grundlagen och då noterat bland annat vad och vem rätten att få information gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut uppgifter har kunnat gälla "behövliga uppgifter" för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att "uppgifterna är nödvändiga" för ett visst syfte (se t.ex. GrUU 17/2016 rd, s. 2–3, och de utlåtanden som nämns där). Samtidigt har utskottet inte ansett att mycket vaga och ospecificerade rättigheter att få uppgifter är möjliga ur grundlagssynvinkel ens i sådana fall där de är knutna till nödvändighetskriteriet (se t.ex. GrUU 19/2012 rd).

Uppgifterna i det positiva kreditupplysningsregistret behövs för tillsynen över och uppföljningen av stabiliteten på finansmarknaden och kreditmarknaden samt som stöd för myndigheternas beslutsfattande. Kreditupplysningar behövs dessutom för samhällelig forskning och utredningar. Uppdaterat och högklassigt datamaterial om kreditmarknadens utveckling och skuldsättningsutvecklingen behövs för att besluten ska kunna riktas rätt och för att de inte ska ingripa i kreditgivarnas verksamhet mer än vad som är nödvändigt för att skydda konsumenterna. Vetenskapliga forskningsändamål och statistiska ändamål är i enlighet med artikel 89 i dataskyddsförordningen sådana användningsändamål för personuppgifter som är av allmänt intresse och i enlighet med artikel 5.1 b förenliga med det ursprungliga ändamålet.

Den föreslagna ändringen av 24 § inverkar på skyddet för privatlivet och personuppgifter. Genom ändringen utvidgas Inkomstregisterens rätt att lämna ut uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till Statistikcentralen förutom för statistikföring även för forskar- och materialtjänsten. Den föreslagna ändringen innebär användning och samkörning av identifieringsuppgifter om fysiska personer i större utsträckning för Statistikcentralens ändamål. Det föreslås att förutsättningarna för Statistikcentralens tillgång till uppgifter preciseras så att det krav på att uppgifterna är nödvändiga som följer av grundlagen beaktas bättre. Genom den föreslagna hänvisningen till statistiklagen säkerställs det också att identifieringsuppgifter om fysiska personer samlas in ur det positiva kreditupplysningsregistret endast om de förutsättningar som följer av 5 § i statistiklagen uppfylls. Med beaktande av att Statistikcentralen inte lämnar ut uppgifter vidare i en form som möjliggör identifiering av en fysisk person är konsekvenserna för skyddet för privatlivet och skyddet för personuppgifter mer begränsade än de skulle vara om kreditupplysningar lämnades ut direkt till forskare från den personuppgiftsansvarige. De uppgifter som lämnas ut till Statistikcentralen är också till stor del desamma som de uppgifter som ska lämnas ut för statistikföring. Den föreslagna lagändringen ingriper således inte i skyddet för privatlivet och personuppgifter mer än vad som är nödvändigt för att uppnå ett ändamål av allmänt intresse.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om ett positivt kreditupplysningsregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister (739/2022) 4 §, 5 § 2 mom., 22 § 2 mom. 10 punkten, 24 § 2 mom. samt 32 § 1, 2 och 4 punkten som följer:

4 §

Uppgifter om fysiska personer

Till det positiva kreditupplysningsregistret ska anmälas uppgifter om sådana fysiska personer som är bosatta i Finland och har finsk personbeteckning. Till det positiva kreditupplysningsregistret får även anmälas uppgifter om sådana fysiska personer som inte är bosatta i Finland om personen har finsk personbeteckning och när kredit beviljas har inkomster från Finland eller något annat särskilt band till Finland.

5 §

Identifierings- och kontaktuppgifter för fysiska personer

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras dessutom de uppgifter som avses i 13 § 1 mom. 1–3, 16 och 20–22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) i fråga om sådana fysiska personer som getts finsk personbeteckning, samt ändringar i uppgifterna i fråga.

22 §

Uppgifter som lämnas till kreditgivare

För de ändamål som avses i 21 § 1 och 2 mom. får följande uppdaterade kreditspecifika uppgifter lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret:

10) start- och slutdatum för en pågående amorteringsfri period eller en amorteringsfri period som infaller i framtiden,

24 §

Utlämnande av uppgifter till vissa myndigheter

Inkomstregisterenheten får trots sekretessbestämmelserna även lämna ut nödvändiga uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till Statistikcentralen för statistikföring och

för den forskar- och materialtjänst som avses i 2 a § i lagen om statistikcentralen (48/1992). Vid insamlingen av uppgifter till Statistikcentralen iakttas i övrigt vad som föreskrivs i 5 § i statistiklagen (280/2004).

32 §

Bevaringstid för uppgifterna

De uppgifter som registrerats i det positiva kreditupplysningsregistret avförs ur registret enligt följande:

1) i fråga om engångskrediter de uppgifter som avses i 7–9 och 11 § samt 10 § 1 mom., 10 § 2 mom. 5 punkten och 14 § 4 mom. två år efter det att skyldigheten att betala krediten har upphört,

2) i fråga om fortlöpande krediter de uppgifter som avses i 7–9 § samt 10 § 1 mom. och 14 § 4 mom. två år efter det att kreditavtalet har löpt ut och skyldigheten att betala krediten har upphört,

4) de uppgifter om dröjsmål med betalningen som avses i 12 §, när uppgiften om att dröjsmål med betalningen inte längre föreligger har överförts till registret, och uppgiften om uppsägning, när skyldigheten att betala en kredit som sagts upp har upphört,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 30 november 2023

Statsminister

Petteri Orpo

Justitieminister Leena Meri

Lag

om ändring av lagen om ett positivt kreditupplysningsregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister (739/2022) 4 §, 5 § 2 mom., 22 § 2 mom. 10 punkten, 24 § 2 mom. samt 32 § 1, 2 och 4 punkten som följer:

Gällande lydelse

4 §

Uppgifter om fysiska personer

Till det positiva kreditupplysningsregistret ska anmälas uppgifter om sådana fysiska personer som då de beviljas kredit är bosatta i Finland och har finsk personbeteckning. Till det positiva kreditupplysningsregistret får även anmälas uppgifter om sådana fysiska personer som då de beviljas kredit inte är bosatta i Finland om de har finsk personbeteckning och inkomster från Finland eller något annat särskilt band till Finland.

5 §

Identifierings- och kontaktuppgifter för fysiska personer

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras dessutom de uppgifter som avses i 13 § 1 mom. 1, 2, 16 och 20–22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) i fråga om sådana fysiska personer som getts finsk personbeteckning, samt ändringar i uppgifterna i fråga.

22 §

Föreslagen lydelse

4 §

Uppgifter om fysiska personer

Till det positiva kreditupplysningsregistret ska anmälas uppgifter om sådana fysiska personer som är bosatta i Finland och har finsk personbeteckning. Till det positiva kreditupplysningsregistret får även anmälas uppgifter om sådana fysiska personer som inte är bosatta i Finland om personen har finsk personbeteckning och när kredit beviljas har inkomster från Finland eller något annat särskilt band till Finland.

5 §

Identifierings- och kontaktuppgifter för fysiska personer

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras dessutom de uppgifter som avses i 13 § 1 mom. 1–3, 16 och 20–22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) i fråga om sådana fysiska personer som getts finsk personbeteckning, samt ändringar i uppgifterna i fråga.

22 §

Gällande lydelse

Uppgifter som lämnas till kreditgivare

För de ändamål som avses i 21 § 1 och 2 mom. får följande uppdaterade kreditspecifika uppgifter lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret:

10) start- och slutdatum för en amorteringsfri period, om högst ett år har förflutit från periodens slut,

24 §

Utlämnande av uppgifter till vissa myndigheter

Inkomstregisterenheten får trots sekretessbestämmelserna även lämna ut uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till Statistikcentralen för statistikföring.

32 §

Bevaringstid för uppgifterna

De uppgifter som registrerats i det positiva kreditupplysningsregistret avförs ur registret enligt följande:

- 1) i fråga om engångskrediter de uppgifter som avses i 7–9 och 11 § samt 10 § 1 mom., 10 § 2 mom. 5 punkten och 14 § 4 mom. två år efter det att krediten i sin helhet har betalats,
- 2) i fråga om fortlöpande krediter de uppgifter som avses i 7–9 § samt 10 § 1 mom. och 14 § 4 mom. två år efter det att kreditavtalet har löpt ut,

Föreslagen lydelse

Uppgifter som lämnas till kreditgivare

För de ändamål som avses i 21 § 1 och 2 mom. får följande uppdaterade kreditspecifika uppgifter lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret:

10) start- och slutdatum för *en pågående amorteringsfri period eller en amorteringsfri period som infaller i framtiden*,

24 §

Utlämnande av uppgifter till vissa myndigheter

Inkomstregisterenheten får trots sekretessbestämmelserna även lämna ut *nödvändiga* uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till Statistikcentralen för statistikföring *och för den forskar- och materialtjänst som avses i 2 a § i lagen om statistikcentralen (48/1992). Vid insamlingen av uppgifter till Statistikcentralen iakttas i övrigt vad som föreskrivs i 5 § i statistiklagen (280/2004).*

32 §

Bevaringstid för uppgifterna

De uppgifter som registrerats i det positiva kreditupplysningsregistret avförs ur registret enligt följande:

- 1) i fråga om engångskrediter de uppgifter som avses i 7–9 och 11 § samt 10 § 1 mom., 10 § 2 mom. 5 punkten och 14 § 4 mom. två år *efter det att skyldigheten att betala krediten har upphört*,
- 2) i fråga om fortlöpande krediter de uppgifter som avses i 7–9 § samt 10 § 1 mom. och 14 § 4 mom. två år efter det att kreditavtalet har löpt ut *och skyldigheten att betala krediten har upphört*,

Gällande lydelse

4) de uppgifter om dröjsmål med betalningar som avses i 12 §, när uppgiften om att dröjsmål med en betalning inte längre föreligger har överförts till registret, och uppgiften om uppsägning, när en kredit som sagts upp har betalats i sin helhet,

Föreslagen lydelse

4) de uppgifter om dröjsmål med betalningen som avses i 12 §, när uppgiften om att dröjsmål med betalningen inte längre föreligger har överförts till registret, och uppgiften om uppsägning, *när skyldigheten att betala en kredit som sagts upp har upphört,*

Denna lag träder i kraft den 20 .
